

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
พุทธศักราช ๒๔๗๕

ในพระปรมาภิไธยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
(ตามประกาศประธานสภาผู้แทนราษฎร
ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕)
เจ้าพระยามรราช
พล. อ. เจ้าพระยาพิชโยธิน
ตราไว้ณวันที่ ๒๖ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๘๐
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลงมติว่า สมควรปรับปรุงระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการเสียใหม่ เพื่อให้เป็นการเหมาะสม
แก่ราชการยิ่งขึ้น

จึงมีพระบรมราชโองการให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้ โดย
คำแนะนำและยินยอมของสภาผู้แทนราษฎร ตั้งต่อไปนี้

ลักษณะ ๑

ข้อความเบื้องต้น

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ให้เรียกว่า “พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๗๕”

มาตรา ๒ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้ ตั้งแต่วันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ตั้งแต่วันใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ยกเลิก
บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นๆ ในส่วนที่มีบัญญัติ
ไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งแย้งกับบทแห่งพระราช
บัญญัตินี้

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการฝ่ายตุลาการ” หมายความว่า ข้าราชการ
ที่ได้รับแต่งตั้งให้ทำางานในกระทรวงยุติธรรม เว้นแต่
ข้าราชการพลเรือนการเมือง

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้ทำหน้าที่ราชการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ข้าราชการฝ่ายตุลาการมี ๕ ประเภท

(๑) ข้าราชการตุลาการสามัญ ได้แก่ข้าราชการในตำแหน่งประจำผู้ทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี

(๒) ข้าราชการตุลาการวิสามัญ ได้แก่ข้าราชการซึ่งรัฐบาลจ้างรับราชการในหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดี

(๓) คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ ได้แก่ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิจารณาพิพากษาคดีที่ใช้กฎหมายอิสลาม

(๔) ข้าราชการตุลาการวิสามัญ ได้แก่ข้าราชการในตำแหน่งประจำผู้ทำหน้าที่ในทางตุลาการ

(๕) ข้าราชการตุลาการวิสามัญ ได้แก่ข้าราชการซึ่งรัฐบาลจ้างรับราชการในหน้าที่ตุลาการ

มาตรา ๖ ข้าราชการฝ่ายตุลาการจะได้รับเงินเดือนตามอัตราที่ปรากฏในบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ให้เป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีที่จะทำความตกลงกับกระทรวงการคลัง กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนภายในวงเงินงบประมาณ แต่ข้าราชการส่วนใดมีเหตุพิเศษจะทำความตกลงแยกจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนส่วนนั้นก็ได้

กำหนดจำนวนแห่งอัตราเงินเดือนเช่นว่านี้ ให้รัฐมนตรี
ประกาศเป็นรายปีในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗ ข้าราชการฝ่ายตุลาการผู้ไปรับราชการทหาร
ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร เมื่อออกจากราชการ
ทหารโดยไม่มีความเสียหายแล้ว ประสงค์จะเข้ารับราชการ
ในชั้นและอันดับที่ได้รับอยู่ในขณะไปรับราชการทหาร ให้
รัฐมนตรีรับบรรจุที่เดียว

มาตรา ๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม^๕ นำที่
รักษาการให้ขึ้นไปตามพระราชบัญญัติ^๕ และเพื่อการนี้
ให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา
แล้ว ให้ใช้บังคับได้

ลักษณะ ๒

ข้าราชการตุลาการสามัญ

หมวด ๑

การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ

และการแต่งตั้ง

มาตรา ๙ ชั้นข้าราชการตุลาการสามัญมีดังนี้

(๑) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท

(๒) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นเอก

(๓) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นพิเศษ

ในชั้นหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็นอันดับตามบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ตำแหน่งข้าราชการตุลาการสามัญ มีดังนี้

(๑) ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

(๒) ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

(๓) ผู้พิพากษาศาลฎีกา

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดเทียบกับตำแหน่งที่กล่าวแล้วข้างต้นนี้

มาตรา ๑๑ การบรรจุข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทอันดับสาม ให้รัฐมนตรีบรรจุโดยวิธีการสอบคัดเลือกตามความในหมวด ๒

แต่ถ้าผู้ใดสอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศซึ่งคณะกรรมการตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และสอบไล่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายสยาม ซึ่งคณะกรรมการตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือผู้ที่สอบไล่ได้ปริญญาเอกทาง

กฎหมายสยาม เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว รัฐมนตรีอาจบรรจุเข้าเป็นข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ซึ่งจะได้กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๒ การเลื่อนข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทขึ้นเป็นชั้นเอก ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมพิจารณาคัดเลือกจากข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท ซึ่งรับราชการในชั้นโทมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี แต่ถ้าเป็นผู้ที่สอบไล่ได้ปริญญาเอกทางกฎหมาย หรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาเอกด้วยแล้ว กำหนดเวลาสองปีนี้ไม่ต้องนำมาใช้บังคับ แต่ถ้าเป็นผู้ที่สอบไล่ได้ปริญญาโททางกฎหมาย หรือประกาศนียบัตรซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าปริญญาโทด้วยแล้ว ก็ให้กำหนดเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี กับทั้งเป็นผู้ที่ได้รับการพิจารณาเห็นว่ามีความรู้ความสามารถ แล้วส่งรายงานไปยังคณะกรรมการตุลาการ โดยปกติกติอัตราหนึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนและพิจารณาแล้ว เห็นว่าผู้ใดสมควรเลื่อนชั้น ก็ให้เสนอไปยังรัฐมนตรีเพื่อยกอนุมัติ

มาตรา ๑๓ การเลื่อนข้าราชการตุลาการสามัญชั้นเอก
ชั้นเป็นชั้นพิเศษ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรมพิจารณาคัด
เลือกจากข้าราชการ ตุลาการ สามัญชั้นเอกที่มีความดีความ
ชอบและความสามารถ แล้วส่งนามไปยังคณะกรรมการ
ตุลาการ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนและพิจารณา
เห็นสมควรแล้ว ก็ให้เสนอไปยังรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

มาตรา ๑๔ ข้าราชการตุลาการสามัญผู้ได้เลื่อนชั้นนั้น
ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น แต่ถ้า
ผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าอันดับต่ำของชั้นที่ได้เลื่อนชั้น ก็
ให้ได้รับเงินเดือนในอันดับที่เท่ากับเงินเดือนที่ได้รับอยู่

มาตรา ๑๕ การเลื่อนอันดับภายในชั้นหนึ่ง ๆ ให้ปลัด
กระทรวงยุติธรรม คัดเลือกจากผู้ที่อยู่ในอันดับที่ต่ำลงไป
โดยคำนึงถึงความอดสาหัส ความสามารถและการปฏิบัติ
ตามวินัยและมารยาท แล้วส่งรายนามไปยังคณะกรรมการ
ตุลาการ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนและพิจารณา
เห็นสมควรแล้ว ก็ให้เสนอไปยังรัฐมนตรีเพื่ออนุมัติ

มาตรา ๑๖ การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการสามัญให้ดำรง
ตำแหน่งราชการให้แต่งตั้งตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

- (๑) ตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทหรือชั้นเอก
- (๒) ตำแหน่งผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการสามัญชั้นเอก
- (๓) ตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกา แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการสามัญชั้นพิเศษ

มาตรา ๑๗ การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการสามัญในตำแหน่งผู้พิพากษาเป็นครั้งแรกก็ดี ในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกา หรือตำแหน่งเทียบตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกาก็ดี ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้ง

มาตรา ๑๘ รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตุลาการสามัญให้ประจำกระทรวงได้ เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว

มาตรา ๑๙ การสั่งให้ข้าราชการตุลาการสามัญไปช่วยทำงานชั่วคราวมีกำหนดไม่เกินหกเดือนในตำแหน่งใด ๆ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะสั่งได้

มาตรา ๒๐ การโอนข้าราชการตุลาการสามัญไปเป็น
ข้าราชการตุลาการสามัญในชั้นซึ่งไม่สูงกว่าชั้นเดิม ให้ทำได้
เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว วิธี
เดียวกันนี้ให้ใช้บังคับแก่การโอนข้าราชการตุลาการสามัญ
ไปเป็นข้าราชการตุลาการสามัญในชั้นที่ไม่สูงกว่าชั้นเดิม
ด้วย แต่ข้าราชการตุลาการสามัญนั้น ต้องเคยดำรงตำแหน่ง
ผู้พิพากษามาแล้ว

มาตรา ๒๑ การย้ายข้าราชการตุลาการสามัญ เมื่อได้
ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว ให้รัฐมนตรี
สั่งย้ายได้

มาตรา ๒๒ ข้าราชการตุลาการสามัญผู้ได้ออกจากราช
การไปโดยมิได้มีความผิดหรือมลทินในราชการ หรือไปรับ
ราชการในกระทรวงทบวงกรมอื่น ถ้าสมัครเข้ารับราชการ
ในตำแหน่งราชการตุลาการสามัญในชั้น และอันดับที่ไม่สูง
กว่าเดิม และทางราชการต้องการจะรับไว้ เมื่อคณะกรรมการ
ตุลาการได้พิจารณาและสอบสวนคุณวุฒิกับภูมิรู้เห็นว่า
เหมาะสมกับราชการที่จะรับเข้าบรรจุนั้น ก็ให้รัฐมนตรี
บรรจุได้

ผู้ออกจากราชการตุลาการสามัญโดยถูกยุบตำแหน่งย่อมได้รับบรรจุตามความในมาตรา ๕ ก่อนผู้^๕ที่ออกจากราชการโดยเหตุ^๕อื่น

หมวด ๒

การสอบคัดเลือก

มาตรา ๒๓ ผู้สมัครสอบคัดเลือกเป็นข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทอันดับสามต้องมีคุณสมบัติและพื้นความรู้ ดังต่อไปนี้

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปี และมีคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ อนุมาตรา ๑ และอนุมาตรา ๓ ถึง ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ ทั้งนี้ให้นำความในวรรคสุดท้าย แห่ง มาตรา ๓๒ ของพระราชบัญญัติดังกล่าวแล้วมาใช้บังคับโดยอนุโลม

(๒) สอบไล่ได้ปริญญาตรี หรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายซึ่งคณะกรรมการตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

(๓) เป็นสามัญสมาชิก หรือ สมาชิกพิเศษ แห่ง เนติบัณฑิตยสภา

(๔) เป็นทนายความชั้นหนึ่งมาเป็นเวลารวมกันไม่น้อยกว่าสี่ปีและได้ว่าความมาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าที่คณะกรรมการตุลาการ จะได้กำหนดไว้ หรือเป็นพนักงานอัยการหรือเจ้าศาลซึ่งมีอัตราเงินเดือนตั้งแต่ ๑๕๐ บาทขึ้นไป

(๕) มีความประพฤติและมารยาทอันดีงาม

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการตุลาการจัดให้มีการสอบคัดเลือก ตามหลักสูตร และวิธีการ ที่จะได้กำหนดไว้ใน กฎกระทรวง

ในการกำหนดหลักสูตรนั้น ให้ มีเฉพาะในภาคปฏิบัติ การ

มาตรา ๒๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓ ผู้ที่สอบได้คะแนนสูงมีสิทธิ ที่จะได้รับเลือก เข้ารับ ราชการก่อนผู้ที่ได้คะแนนต่ำลงมาตามลำดับ

มาตรา ๒๖ การสอบคัดเลือกนั้น โดยปกติให้มีปีละหนึ่งครั้ง แต่เมื่อใดมีการสอบคัดเลือกใหม่อีกแล้ว บัญชีสอบคัดเลือกคราวก่อนเป็นอันลบล้มเลิก

หมวด ๓

การออกจากราชการ

มาตรา ๒๗ การออกจากราชการของข้าราชการตุลาการ
สามัญนั้น ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ โดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ รัฐมนตรีเห็นสมควรให้ข้าราชการ
ตุลาการสามัญผู้ใด ออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญ
จะให้ผู้นั้นออกจากราชการตามลักษณะซึ่งบัญญัติไว้ในพระ
ราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญก็ได้

แต่ในการให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเพราะเหตุทด
แทนในกรณีที่ให้ออกโดยไม่มีคามผิดนั้น ให้ทำได้เฉพาะ
เหตุดังนี้

(ก) เมื่อข้าราชการตุลาการสามัญผู้ใดต้องหาว่าทำผิด
วินัยและปลัดกระทรวงยุติธรรมได้ส่งข้อหาคำชี้แจงหรือข้อ
แก้ตัวไป ยังคณะ กรรมการ ตุลาการตามมาตรา ๔๕ ถ้าคณะ
กรรมการตุลาการได้สวนแล้วไม่ได้ความเป็นสัจย์ว่ากระทำผิด
ที่จะต้องถูกไล่ออกหรือปลด แต่เห็นว่ามิมีมลทินหรือมัว
หมอง ถ้ารัฐมนตรีเห็นว่า การที่จะให้รับราชการอีกจะเป็น

การเสียหายแก่ราชการ เมื่อได้ปรึกษาคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบด้วยแล้ว ให้รัฐมนตรีสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ข) เมื่อข้าราชการ ตุลาการ สามัญผู้ใดหย่อนความสามารถหรือไม่แสดงให้เห็นเพียงพอว่าเป็นผู้สนับสนุนการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

(ค) เมื่อข้าราชการ ตุลาการสามัญผู้ใดขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๒ (๑) หรือ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนเห็นสมควรให้ออกจากราชการแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

การออกจากราชการของผู้พิพากษานั้นให้นำความกราบบังคมทูล

ลักษณะ ๓

ข้าราชการตุลาการวิสามัญ

มาตรา ๒๕ การรับคนเข้าเป็นข้าราชการตุลาการวิสามัญนั้นเมื่อทางราชการประสงค์จะบรรจุผู้ใดที่เห็นว่าเหมาะสมแก่ราชการ เมื่อได้ปรึกษาและคณะกรรมการตุลาการเห็นชอบ

ด้วยแล้ว รัฐมนตรีอาจบรรจุได้และการออกจากราชการของ
ข้าราชการประเภทนี้ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกัน

รัฐมนตรีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นคราว ๆ กำหนดตำแหน่ง
หน้าที่ซึ่งข้าราชการตุลาการวิสามัญจะพึงปฏิบัติ

การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการวิสามัญเป็นผู้พิพากษาศาล
ฎีกาหรือการให้ออกจากตำแหน่งนี้ ให้นำความกราบบังคม
ทูลขอพระราชทานพระบรมราชานุมัติ

ลักษณะ ๔

ตะโตะยุดติธรรม

มาตรา ๓๐ การแต่งตั้งตะโตะยุดติธรรมนั้น ให้คัด
เลือกจากอิสลามศาสนิกผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ (๑) แห่งพระราช
บัญญัตินี้

(๒) มีภูมิลำเนาในคัมภีร์ โกะหฺร่านพอที่จะพิจารณาพิพากษา
คดีแพ่งระหว่างคู่ความหรือจำเลยที่นับถือศาสนาอิสลามเกี่ยว
ด้วยลักษณะครอบครัวและมรดก

มาตรา ๓๑ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ
การแต่งตั้ง และการออกจากราชการของตะโตะยุดติธรรม

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๐ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๕๔ หน้า ๓๑๓

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการซึ่งรัฐมนตรีจะได้อำหนดไว้

ลักษณะ ๕

คณะกรรมการตุลาการ

มาตรา ๓๒ ให้มีคณะกรรมการตุลาการชั้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย

(ก) กรรมการโดยตำแหน่ง คือ

๑. อธิบดีศาลฎีกา
๒. ปลัดกระทรวงยุติธรรม
๓. อธิบดีศาลอุทธรณ์

(ข) กรรมการโดยคุณวุฒิ คือ

๑. ผู้แทนเนติบัณฑิตยสภาซึ่งกรรมการเนติบัณฑิตยสภาจะได้เลือกกันเองขึ้น ๑ นาย

๒. ผู้แทนมหาวิทยาลัยวิชาธรรมศาสตร์และการเมืองซึ่งกรรมการมหาวิทยาลัยจะได้เลือกกันเองขึ้น ๑ นาย

๓. ข้าราชการเทียบอำนาจซึ่งเคยรับราชการเป็นผู้พิพากษาเป็นจำนวน ๒ นาย โดยข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทขึ้นไปเป็นผู้เลือก

กรรมการโดยคุณ วุฑฒิต้องมีใช้ ข้าราชการ พลเรือน การเมืองหรือมีอาชีพทางทนายความอยู่โดยตรงหรือโดยอ้อม ให้คณะกรรมการ ตุลาการตั้ง ข้าราชการ ฝ่ายตุลาการนายหนึ่งเป็นเลขานุการ

มาตรา ๓๓ กรรมการโดยคุณวุฑฒิต้องมีที่ได้รับเลือกตั้งตาม มาตรา ๓๒ (ข) นั้น ให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี และอาจได้รับเลือกตั้งใหม่

มาตรา ๓๔ ให้อธิบดีศาลฎีกาเป็นประธานคณะกรรมการตุลาการ ถ้าในคราวใดอธิบดีศาลฎีกาไม่มาประชุม ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกประธาน สำหรับ คราวนั้น ขึ้นนายหนึ่ง

การประชุมของคณะกรรมการตุลาการนั้น ต้องมีกรรมการอย่างน้อย ๔ นายมาประชุม จึงจะเป็นองค์ประชุม

หัวข้อประชุมอันใดเกี่ยวพาตพียงถึงกรรมการผู้ใดอันอาจทำให้กะแนนเสียงไม่เที่ยงธรรม กรรมการผู้นั้นนั่งประชุมด้วยไม่ได้

การวินิจฉัยชี้ขาด ให้ถือคามเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเท่ากัน ให้ประธานที่ประชุมออกเสียงชี้ขาด

การลงมติในกรณีให้คุณหรือโทษแก่ข้าราชการตุลาการ
สามัญให้ลงคะแนนลับ แต่ในกรณีอื่น ๆ ให้ลงคะแนน
ลับเมื่อกรรมการผู้ใดผู้หนึ่งร้องขอ

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่คณะกรรมการตุลาการมีหน้าที่ตาม
มาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ มาตรา ๑๓ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๘
มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๘ มาตรา ๒๙
มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ปลัด
กระทรวงยุติธรรมเป็นผู้เสนอเรื่องไปยังคณะกรรมการ
ตุลาการเมื่อคณะกรรมการตุลาการมีความเห็นให้ดำเนินการ
ประการใด ให้ประธานรายงานความเห็นนั้นไปยังรัฐมนตรี

มาตรา ๓๖ คณะกรรมการตุลาการมีอำนาจตั้งอนุกรรม
การเพื่อทำการใด ๆ ได้

ลักษณะ ๖

ข้าราชการตุลาการสามัญ

มาตรา ๓๗ ชั้นข้าราชการตุลาการสามัญ มีดังนี้

- (๑) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นจัตวา
- (๒) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นตรี
- (๓) ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท

(๔) ข้าราชการราชการสามัญชั้นเอก

(๕) ข้าราชการราชการสามัญชั้นพิเศษ

ในชั้นหนึ่ง ๆ แบ่งออกเป็นอันดับ ตามบัญชีต่อท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๘ ตำแหน่งข้าราชการราชการสามัญ มีดังนี้

(๑) เสมียนพนักงาน

(๒) ประจำแผนก

(๓) หัวหน้าแผนก

(๔) หัวหน้ากอง

(๕) ปลัดกระทรวง

ส่วนตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น จะได้มีกฎกระทรวงกำหนดเทียบกับตำแหน่งที่กล่าวแล้วข้างต้นนี้

มาตรา ๓๙ การบรรจุ การเลื่อนชั้น การเลื่อนอันดับ การแต่งตั้ง การโอน การย้าย การให้กลับเข้ารับราชการ การสอบแข่งขัน การสอบคัดเลือก การคัดเลือกและการออกจากราชการของข้าราชการราชการสามัญนั้น ให้นำบทแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ลักษณะ ๓

ข้าราชการตุระการวิสามัญ

มาตรา ๕๐ การรับคนเข้าเป็นข้าราชการตุระการวิสามัญ และการออกจากราชการของข้าราชการประเภทนี้ ให้นำบทบัญญัติอื่นเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนวิสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ลักษณะ ๔

คณะกรรมการตุระการ

มาตรา ๕๑ ให้มีคณะกรรมการตุระการขึ้น คณะหนึ่ง ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรมและอธิบดีศาลฎีกาเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๒ นาย ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งขึ้น

กรรมการที่ทรงคุณวุฒิให้อยู่ในตำแหน่งได้คราวละสองปี เมื่อสิ้นกำหนดแล้วจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งต่อไปก็ได้

ให้คณะกรรมการชำระการมีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการชำระการสามัญอย่าง ก. พ. และ อ. ก. พ. กระทรวง ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕

มาตรา ๔๒ ให้มี

(๑) อนุกรรมการชำระการกลาง ประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็นประธาน อธิบดีศาลอุทธรณ์ ศาลแพ่ง ศาลอาญา หัวหน้ากอง ในสำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม และเลขานุการศาลฎีกา เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง มีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการชำระการสามัญ อย่าง อ. ก. พ. กรม ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ และ

(๒) อนุกรรมการชำระการประจำศาลส่วนภูมิภาค ประกอบด้วยข้าหลวงยุติธรรมหรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาลแล้วแต่กรณีเป็นประธาน และผู้พิพากษาแห่งศาลนั้น เป็นอนุกรรมการโดยตำแหน่ง มีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการชำระการสามัญ ซึ่งรับราชการอยู่ในศาลนั้น ๆ

อย่าง อ.ก.พ. จังหวัด ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๕

มาตรา ๔๓ ให้ปลัดกระทรวงยุติธรรม อธิบดีผู้พิพากษา และข้าหลวงยุติธรรม แล้วแต่กรณี มีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการตุลาการสามัญอย่างอธิบดี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๕

ให้ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล มีอำนาจและหน้าที่ในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการตุลาการสามัญ ซึ่งรับราชการอยู่ในศาลส่วนภูมิภาค อย่างหัวหน้ากองหรือข้าหลวงประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๕๓๕

ลักษณะ ๕

วินัยและมารยาท

มาตรา ๔๔ ข้าราชการฝ่ายตุลาการ ต้องอยู่ในวินัยและในเวลาพิจารณาพิพากษาคดีต้องอยู่ใน มารยาทอันดีงามตามที่คณะกรรมการตุลาการจะได้กำหนดไว้อีกด้วย

วินัยข้าราชการฝ่ายตุลาการให้เป็นไปโดยมาตรา ๔๕ ถึง
มาตรา ๖๑ และมาตรา ๖๓ ถึงมาตรา ๘ แห่งพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๗๕ โดย
อนุโลม

มาตรา ๔๕ ทุกกรณี เมื่อรัฐมนตรี เห็นว่า ข้าราชการ
ตุลาการสามัญหรือวิสามัญกระทำผิดวินัย ให้ปลัดกระทรวง
ส่งข้อหากำชี้แจงหรือข้อแก้ตัวไปยังคณะกรรมการตุลาการ
เพื่อปฏิบัติตามวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

(๑) ถ้าความผิดนั้นร้ายแรงถึงกับจะต้องถูกไล่ออกหรือ
ปลด ก็ให้คณะกรรมการตุลาการจัดการไต่สวน ในการ
ไต่สวนนั้นต้องให้โอกาสโดยสมควรแก่ผู้ต้องหาเพื่อชี้แจง
หรือแก้ตัว ให้คณะกรรมการตุลาการหรืออนุกรรมการซึ่งตั้ง
ขึ้นตามมาตรา ๓๖ มีอำนาจอย่างศาลยุติธรรมในการออก
หมายการสืบพยานบุคคล และการยื่นเอกสารเมื่อเสร็จการ
ไต่สวนแล้ว ให้คณะกรรมการตุลาการทำรายงานเป็นหนังสือ
เสนอต่อรัฐมนตรี หรือ รัฐมนตรีเห็น ของ คณะกรรมการ
ตุลาการทั้งความเห็นแย้ง (ถ้ามี) รัฐมนตรีลงโทษฐานผิด
วินัยได้ตามที่คณะกรรมการตุลาการเสนอมา และคำสั่งลง
โทษเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นอันถึงที่สุด

(๒) ถ้าความผิดนั้นยังไม่ร้ายแรงถึงกับจะต้องถูกไล่ออกหรือปลดก็ให้คณะกรรมการตุลาการมีอำนาจพิจารณา แล้วรายงานความเห็นต่อรัฐมนตรี ให้รัฐมนตรีลงโทษฐานผิดวินัยได้ตามที่คณะกรรมการตุลาการเสนอมา และคำสั่งลงโทษเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นอันถึงที่สุด

ลักษณะ ๑๐

บทบัญญัติเฉพาะกาล

มาตรา ๔๖ ข้าราชการผู้ใดครองตำแหน่งเสมือนตุลาการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการตุลาการ พุทธศักราช ๒๔๗๗ อยู่ก่อนเวลาใช้พระราชบัญญัตินี้ เมื่อคณะกรรมการตุลาการได้สอบสวนและพิจารณา เห็นสมควรแล้ว ให้รัฐมนตรีมีอำนาจที่จะบรรจุเข้าเป็นข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโทเพื่อได้รับแต่งตั้งเป็นผู้พิพากษาได้ตามกฎเกณฑ์ต่อไป

(๑) ได้รับราชการในตำแหน่งเสมือนตุลาการมาเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีหรือถ้ายังไม่ครบสองปี ก็ต้องได้รับราชการในตำแหน่งธุรการสามัญตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไปอีกเป็นเวลารวมกันไม่น้อยกว่าสองปี

(๒) เป็นผู้ที่สอบไล่ได้ปริญญาตรีหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการตุลาการเทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีอยู่แล้วก่อน นใช้พระราชบัญญัตินี้

(๓) มีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๓ อนุมาตรา (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัตินี้

(๔) ได้รับการฝึกหัดในการศาลเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน และผู้พิพากษาหัวหน้าศาลรับรองว่ามีความสามารถพิจารณาพิพากษาคดีได้ ทั้งมีความประพฤติดี

มาตรา ๔๘ ข้าราชการตุลาการสามัญผู้ใดครองตำแหน่งอยู่ในขณะใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ปรับเข้าชั้นตามบัญชีหมายเลข ๔ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ข้าราชการพลเรือนสามัญและเสมียนตุลาการผู้ใดครองตำแหน่งอยู่ในขณะใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ปรับเข้าชั้นตามบัญชีหมายเลข ๕ ท้ายพระราชบัญญัตินี้

ส่วนเงินเดือนนั้น ให้คงได้รับเท่าเดิม โดยปรับเข้าอันดับในชั้นที่เท่ากับเงินเดือนซึ่งข้าราชการผู้นั้นได้รับอยู่ แต่ถ้าเงินเดือนซึ่งได้รับอยู่นั้นไม่ตรงกับอันดับเงินเดือนในชั้นนั้น ส่วนที่เกินอันดับให้ถือว่าเป็นเงินเดือนเพิ่มพิเศษสำหรับอันดับนั้นโดยฉะเพาะตัว

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
(ตามมติคณะรัฐมนตรี)

พิบูลสงคราม
รัฐมนตรี

หมายเลข ๑

บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการสามัญ

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
โท	๑	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๒	๑๖๐
		ก. ๑๗๐
		ข. ๑๘๐
	๓	ก. ๑๙๐
		๒๐๐
		ก. ๒๒๐
		๒๔๐
		ก. ๒๖๐
	๔	๒๘๐
		ก. ๓๐๐
	๕	๓๒๐
		ก. ๓๕๐
เอก	๑	๓๒๐
	๒	๓๕๐
	๓	๔๐๐
	๔	๔๕๐
	๕	๕๕๐

เล่ม ๕๔ หน้า ๓๒๔ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๘๐

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
เอก	๕	๕๐๐
	๖	๕๕๐
	๗	๖๐๐
พิเศษ	๑	๖๐๐
	๒	๖๕๐
	๓	๗๐๐
	๔	๘๐๐
	๕	๙๐๐
	๖	๑๐๐๐

หมายเลข ๒
บัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการสุระการสามัญ

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
จัตวา	๑	๒๐
		ก. ๒๒
	๒	ข. ๒๔
		๒๕
	๓	ก. ๒๖
		ข. ๒๘
	๔	๓๐
		ก. ๓๔
	๕	๓๕
		ก. ๓๘
	๖	๔๐
		ก. ๔๒
	๗	๔๕
		ก. ๔๖
	๘	๕๐
		ก. ๕๕
	๙	๖๐
		ก. ๖๕

เล่ม ๕๔ หน้า ๓๒๖ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๔๘๑

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
จัตวา	๕	๗๐
		ก. ๗๕
	๑๐	๘๐
	๑๑	๑๐๐
	๑๒	๑๒๐
ตรี	๑	๘๐
		ก. ๙๐
	๒	๑๐๐
		ก. ๑๑๐
	๓	๑๒๐
		ก. ๑๓๐
	๔	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๕	๑๖๐
	ก. ๑๗๐	
	ข. ๑๘๐	
	ค. ๑๙๐	
โท	๑	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๒	๑๖๐

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน	
โท		ก. ๑๗๐	
		ข. ๑๘๐	
		ค. ๑๙๐	
	๓	๒๐๐	
		ก. ๒๒๐	
	๔	๒๔๐	
		ก. ๒๖๐	
	๕	๒๘๐	
	เอก		ก. ๓๐๐
		๖	๓๒๐
๗		๓๕๐	
๘		๓๒๐	
๙		๓๕๐	
๑๐		๔๐๐	
๑๑		๔๕๐	
๑๒		๕๐๐	
๑๓		๕๕๐	
๑๔		๖๐๐	

เล่ม ๕๔ หน้า ๓๒๘ ราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๘๐

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
พิเศษ	๑	๖๐๐
	๒	๖๕๐
	๓	๗๐๐
	๔	๘๐๐
	๕	๙๐๐
	๖	๑๐๐๐

หมายเลข ๓

บัญชีอัตราเงินเดือนกะโต๊ะยศติธรรม

ชั้น	อันดับ	อัตราเงินเดือน
ตรี	๑.	๘๐
		ก. ๕๐
	๒	๑๐๐
		ก. ๑๑๐
	๓	๑๒๐
		ก. ๑๓๐
	๔	๑๔๐
		ก. ๑๕๐
	๕	๑๖๐
		ก. ๑๗๐
	ข. ๑๘๐	
	ก. ๑๙๐	

หมายเลข ๔

บัญชีปรับชั้นข้าราชการตุลาการสามัญ

ตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง

ตำแหน่งที่ครองอยู่เดิม	ปรับเป็น
อธิบดีศาล กรรมการศาลฎีกา ข้าหลวงยุติธรรม ผู้พิพากษาหัวหน้ากองใน ศาลอุทธรณ์	ข้าราชการตุลาการสามัญ ชั้นพิเศษ
ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลส่วน ภูมิภาค ผู้พิพากษาศาล ส่วนกลาง, ผู้พิพากษาศาล ส่วนภูมิภาค ผู้พิพากษา ในกระทรวงซึ่งมีอัตราเงิน เดือนตั้งแต่ ๓๐๐-๕๐๐ บาท ขึ้นไป	ข้าราชการตุลาการสามัญ ชั้นเอก
ผู้พิพากษาศาลส่วนภูมิภาค ผู้พิพากษาในกระทรวง	ข้าราชการตุลาการสามัญ ชั้นโท

หมายเลข ๕

บัญชีปรับขึ้นข้าราชการพลเรือนสามัญและเสมียนตุลาการ

ตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง

ตำแหน่งที่ครองอยู่เดิม	ปรับเป็น
ปลัดกระทรวง	ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นพิเศษ
หัวหน้ากองในสำนักงานปลัดกระทรวง	ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นเอก
ผู้ช่วยกรรมการศาลฎีกา เลขานุการศาลฎีกา	
ผู้ช่วยหัวหน้ากองในสำนักงานปลัดกระทรวง	ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นโท
หัวหน้าแผนกในสำนักงานปลัดกระทรวง	
จำศาลและรองจำศาลซึ่งมีอัตราเงินเดือนตั้งแต่ ๑๕๐ - ๑๕๐ บาท ขึ้นไป	
ผู้พิพากษาฝึกหัด	ข้าราชการตุลาการสามัญชั้นตรี

ตำแหน่งที่ครองอยู่เดิม	ปรับเป็น
<p>ประจำแผนกในสำนักงานปลัด กระทรวง จำศาลและรองจำศาลที่สอบ ไล่ได้ปริญญาตรีหรือประ ภาศนียบัตรทางกฎหมาย ซึ่งคณะกรรมการตุลาการ เทียบว่าไม่ต่ำกว่าปริญญา ตรีหรือมีอัตราเงินเดือน ๘๐ ๑๐๐ หรือ ๑๑๐-๑๓๐ บาท เจ้าพนักงานยึดทรัพย์ จำศาลและรองจำศาล</p> <p>เสมียนพนักงานในสำนักงาน ปลัดกระทรวง เสมียนพนักงานในศาลส่วน กลาง เสมียนพนักงานในศาลส่วน ภูมิภาค</p>	<p>ข้าราชการตุลาการสามัญชั้น จัตวา</p>